

2. Інтерв'ю: Ректор Київської академії естрадного і циркового мистецтва о національній гордості і грусті. *RBGroup* : веб-сайт. 31.01.2014. URL: <http://rbgroup.com.ua/> (дата звернення: 22.11.2019).
3. Константинова К. Куди поїде цирк? *Дзеркало тижня*. 2016. 29 січ. – 5 лют. (№ 3).
4. Романенкова Ю. В. Сучасне циркове мистецтво як поле для боротьби со стереотипами. *APT-платформа*. 2020. Вип. 1. С. 69-93.
5. Beadle R. Managerial Work in a Practice-Embodying Institution : The Role of Calling, The Virtue of Constancy. *Journal of Business Ethics*. 2013. Vol. 113 Iss. 4. Pp. 679–690.
6. Kashuba V. Current Organisational and Creative Transformations of Ukrainian Circus Arts. *Popular Entertainment Study*. The University of Newcastle, Australia, 2020. Vol. 11. Iss. 1–2. Pp. 25–45. <https://novaajs.newcastle.edu.au/ojs/index.php/pes/article/view/241>. (accessed on 03 Febr. 2021).

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Лесик-Бондарук О.О.

кандидат архітектури,

доцент кафедри образотворчого мистецтва

Берлач О.П.

кандидат архітектури,

доцент кафедри образотворчого мистецтва

Волинський національний університет імені Лесі Українки

м. Луцьк, Україна

Наше сьогодні ставить перед науково-педагогічними працівниками вищих навчальних закладів постійні виклики. Серед основних, на нашу думку, є запровадження дистанційної форми навчання.

Факультет культури та мистецтв Волинського національного університету 2020-2021 та 2021-2022 навчальні роки практично постійно працював у оффлайн режимі, та напад росії на нашу державу поставив перед науково-педагогічним колективом факультету та зокрема кафедри образотворчого мистецтва нові завдання: проводити навчальний процес у дистанційному форматі; допомогти студентам адаптуватися до запропонованого формату навчання – вирішити питання з придбанням

матеріалів для роботи, пошуком наукової літератури для підготовки до занять.

Теоретичні дисципліни Циклу професійної підготовки спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація – такі як Історія образотворчого мистецтва, Історія українського мистецтва, Історія образотворчого мистецтва Волині, Теорія та історія сучасного образотворчого мистецтва – передбачають постійну роботу зі студентами у форматі лекційних, практичних занять, консультацій, проведення екскурсій, відвідування виставок, перегляду художніх фільмів, їх обговорення, інші форми роботи, та наприкінці вивчення курсу або залікового кредиту – залік або іспит [1]. Війна, на жаль, позбавила можливості студентів перебувати у Луцьку, отримувати доступ до бібліотеки, відвідувати виставки, музеї, їздити на екскурсії, проводити різноманітні освітньо-мистецькі заходи у колективі. Тому у даний період особливо актуально підібрати максимально комфортний та ефективний формат співпраці викладача та студентів для повноцінного навчання майбутніх випускників.

Насамперед важливим моментом є вибір платформи або сервісу відеотелефонного зв'язку для максимально ефективної комунікації, доступності та функціональності. Волинський національний університет пропонує користуватися такими платформами як LMS Moodle, Office 365 Teams, Google Classroom, Google Meet та ін. для створення веб-ресурсів навчальних дисциплін [2].

Розглянемо платформу Google Meet та її можливості для дистанційного вивчення вищевказаних дисциплін. Дана платформа є досить комфортною для викладання теоретичних дисциплін, тому що має багато різних функцій, що забезпечують чудову комунікацію, репрезентативність та збереження інформації. Використовуючи дану платформу науково-педагогічний працівник може: читати онлайн лекції з використанням різних веб-оглядачів, що спрощує та розширює для студентів доступ [3], проводити прямі трансляції [3], завантажувати свої та переглядати презентації учасників конференції [4], записувати та зберігати зустрічі тощо [5].

Щодо прямих трансляцій: наразі в період воєнного стану багато громадян України, на жаль, знаходяться не за постійним місцем проживання, часто навіть за межами держави. Якщо викладач Історії образотворчого мистецтва знаходиться у місці, багатому на мистецьку та культурну спадщину, то він може використати цю ситуацію для ознайомлення своїх студентів з пам'ятками архітектури, скульптури, живопису в режимі онлайн екскурсії, відвідати музей (якщо в даному музеї дозволено проводити відео зйомку або відео чати), такі прямі трансляції дозволять замінити екскурсії, що передбачені силабусом

дисципліни. Прямі трансляції з цікавих в мистецькому плані місць або з музеїв можуть проводити і власне студенти.

Щодо запису занять та збереження всієї інформації: платформа пропонує способи здійснення цих функцій, а також пропонує інші можливості, які, на нашу думку, були б неймовірно актуальні для науково-педагогічних працівників та студентів. Ми вважаємо, що доречно було б кожному викладачеві по певній дисципліні створити особистий кабінет, в якому варто зберігати всю інформацію про поточні заняття, а також зробити добірку своїх лекцій, до яких буде обмежений доступ – лише для слухачів курсу. Але такий доступ повинен тривати весь період вивчення дисципліни. Це було б неймовірно корисно, особливо для студентів – в будь-який момент студенти матимуть доступ до матеріалу, що подає викладач, зможе в разі потреби прослухати його декілька разів. А обмежений доступ до матеріалів лекційного циклу повинен в першу чергу захищати роботу науково-педагогічного працівника, його авторське право на дану лекцію [6].

Аналогічні процеси можна впроваджувати на більшості платформ та сервісів відеозв'язку, але не кожен з них має такі широкі можливості для оприлюднення та збереження інформації під час реалізації дистанційного навчання.

На нашу думку, цікавим методичним елементом на лекціях та практичних заняттях з Історії образотворчого мистецтва в дистанційному режимі можуть бути онлайн-екскурсії. Проводити їх можуть як викладач, так і студенти. Для проведення таких занять потрібно буде використання прямих трансляцій, що можуть бути забезпечені вищезгаданою платформою Google Meet [3]. Екскурсії можуть проводитися у різних місцях: музеях (за наявності в певному музейному закладі дозволу проведення відео зйомки), музеях під відкритим небом, в архітектурних пам'ятках та архітектурних ансамблях, в садово-паркових комплексах, в приватних художніх студіях тощо. Даний вид заняття потребує особливої підготовки, теоретичної та технічної, за потреби може вимагати присутності асистента.

Дана тема вимагає більш глибокого та багатогранного дослідження.

Література:

1. Волинський національний університет імені Лесі Українки, кафедра образотворчого мистецтва: веб-сайт. URL: <https://kom.vnu.edu.ua/> (дата звернення: 18.05.2022).

2. ПОЛОЖЕННЯ про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки: веб-сайт. URL: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_dystantsiine_navchannia.pdf (дата звернення: 18.05.2022).

3. GOOGLE MEET Довідка: веб-сайт. URL:
<https://support.google.com/meet/answer/9308630> (дата звернення:
18.05.2022).

4. GOOGLE MEET Довідка: веб-сайт. URL:
<https://support.google.com/meet/?hl=uk#topic=7306097> (дата звернення:
18.05.2022).

5. GOOGLE MEET Довідка: веб-сайт. URL:
<https://support.google.com/meet/answer/9308681> (дата звернення:
18.05.2022).

6. Закон про авторське право і суміжні права: веб-сайт. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення:
18.05.2022).

МИКОЛА СТОРОЖЕНКО: ПОРТРЕТ «В ЧЕРВОНОМУ» ЯК ОСЯГНЕННЯ «ТАЇНИ ЖИВОПИСУ»

Михайлова Р.Д.

*доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри дизайну інтер'єру і меблів
Київський національний університет технологій та дизайну*

Петрук Р.І.

*заслужений діяч мистецтв України, доцент,
завідувач кафедри монументально-декоративного
і сакрального мистецтва
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука
м. Київ, Україна*

Важливе місце в осмисленні теорії та практики мистецької освіти посідає творчий спадок академіка НАМ України, народного художника України, майстра-педагога, професора кафедри живопису і композиції Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА) Миколи Андрійовича Стороженка (1928–2015). Особливості освітньої програми майстра розглянуто у праці Р. Михайлової та Р. Петрука [2], а також, у публікаціях О. Авраменко, О. Голуб, М. Жулинського, О. Солов'я, О. Тарасенко, О. Федорука, М. Цимбалука.

Значне місце у доробку майстра належало жанру портрета, до якого він звернувся вже під час навчання в Одеському державному